

SCENARIUSZ ZAJĘĆ LOGOPEDYCZNYCH PRZEZNACZONY DO REALIZACJI W KLASIE I SZKOŁY PODSTAWOWEJ

Nauczyciel: Teresa Madera

Temat: Utrwalenie wymowy korygowanego dźwięku „sz” w sylabach, logotomach i w nagłosie wyrazów. Doskonaleństwo sprawności motorycznej narządów artykulacyjnych.

Liczba uczniów: 4

Cele zajęć:

Cele ogólne:

- usprawnianie narządów artykulacyjnych (język, wargi),
- utrwalenie prawidłowej wymowy głoski sz w sylabach, logotomach i wyrazach (w nagłosie),
- rozwijanie słuchu fonematycznego,
- usprawnianie orientacji w przestrzeni oraz koordynacji wzrokowo-ruchowej.

Cele wychowawcze:

- rozwijanie umiejętności społecznych uczniów poprzez zdobywanie prawidłowych doświadczeń we współżyciu i współdziałaniu w grupie rówieśniczej.

Metody pracy:

- ćwiczenia logopedyczne: oddechowe, fonacyjne, artykulacyjne, usprawniające motorykę i kinestezję narządów mowy, słuchu fonematycznego, autokontroli słuchowej,
- pokaz i wyjaśnienie ułożenia narządów artykulacyjnych,
- kontrola wzrokowa,
- elementy metody werbo-tonalnej.

Formy: zbiorowa, indywidualna.

Środki dydaktyczne: lustro, papierowe wstążki, sznurki, przedmioty w koszu (sznurowadła, szalik, szelki, szkatułka, szpilki, szpulka, szminka, szachy, szmatka), piłka, frotka, maskotka, sylaby i logotomy zapisane na tablicy, wybrane karty do gry „Logopedyczny Piotruś”, zestaw wyrazów i ćwiczeń artykulacyjnych do pracy w domu.

Literatura: M. Bryła, A. Muszyńska „Przygody Języczka –Podróżniczka. Ćwiczenia logopedyczne dla dzieci od 1. roku życia”, Oficyna Wydawnicza „Impuls”, Kraków 2007.

Opis przebiegu zajęć

I. Część wstępna:

1. Czynności organizacyjno-porządkowe.
2. Ćwiczenia artykulacyjne usprawniające narządy mowy:

• Ćwiczenia języka:

- wypychanie czubkiem języka policzków przy otwartych ustach,
- przesuwanie czubka języka po wewnętrznej i zewnętrznej stronie górnych zębów przy otwartych ustach,
- dotykanie czubkiem języka kolejno górnych zębów przy otwartych ustach,
- opieranie czubka języka o podniebienie przy otwartych ustach,
- przesuwanie czubkiem języka po podniebieniu od górnych zębów w stronę gardła przy otwartych ustach.

• Ćwiczenia warg:

- rozciąganie warg w szerokim uśmiechu,
- cmokanie ściągniętymi w ryjek wargami,
- nadmuchiwanie policzków,
- energiczne wypuszczanie powietrza z policzków.

3. Ćwiczenia głosowe:

- wymowa dziażdżowa dźwięków wspierających korektę głoski r: t, d, td, tdn.
- artykulacja samogłosek (a, o, u, e, i, y) wsparta ruchami ciała z wykorzystaniem elementów metody werbo-tonalnej.

II. Część główna:

1. Utrwalenie prawidłowej artykulacji głoski „sz” w izolacji - naśladowanie głośnego i cichego szumu wiatru.

2. Wymowa sylab i logotomów z korygowanym dźwiękiem:

- a) zabawa z maskotką (dzieci ustawione w kole nakładają swoją lewą dłoń na prawą dłoń sąsiada, przekazują sobie lewą ręką zabawkę i wymawiają sylaby otwarte: sza, szo, szu, sze, szy; zmiana ręki-wymowa sylab zamkniętych: asz, osz, esz, usz, ysz),
- b) zabawa ze sznurkiem (dzieci nawijają na lewą, a potem prawą dłoń sznurek i wymawiają po kolei logotomy: asza, aszo, aszu, asze, aszy).

3. Analiza i synteza słuchowa wyrazów z głoską „sz” w nagłosie:

- a) zabawa pt. „Jaki to przedmiot?” (uczniowie odgadują, jaki przedmiot ukryty jest w wiklinowym koszu):

• Łączenie głosek wypowiedzianych przez nauczyciela:

- sz-p-i-l-k-i (szpilki)
- sz-a-l-i-k (szalik)
- sz-e-l-k-i (szelki)
- sz-k-a-t-u-ł-k-a (szkatułka)
- sz-n-u-r-o-w-a-d-ł-a (sznurowadła)

- podział wyrazów na głoski (uczniowie dokonują analizy słuchowej wyrazów i odkładają przedmioty do kosza),

b) zabawa z wybranymi kartami do gry „Logopedyczny Piotruś”:

•łączenie sylab w wyrazy (uczniowie dokonują syntezy sylab wypowiedzianych przez nauczyciela, w zamian otrzymują kartę z obrazkiem):

szyn-ka (szynka)

szko-ła (szkoła)

szpi-tal (szpital)

sznu-rek (sznurek),

•podział wyrazów na sylaby (uczniowie dokonują analizy słuchowej wyrazów i odkładają karty do kosza z przedmiotami).

4. Utrwalenie prawidłowej artykulacji wyrazów z głoską „sz” w nagłosie:

a) zabawa z piłką (uczniowie rzucają do siebie piłkę i jednocześnie powtarzają zapamiętane wyrazy z korygowanym dźwiękiem),

b) zabawa z przedmiotami wyjętymi z kosza (uczniowie nazywają przedmioty i zapamiętują ich położenie na ławce, następnie odwracają się tyłem do nauczyciela, który zamienia przedmioty, zadaniem uczniów jest określenie zauważonych zmian),

c) zabawa w kalambury (nazywanie narysowanych przez uczniów przedmiotów).

III. Część końcowa:

1. Podsumowanie zajęć.

2. Ocena pracy uczniów.

3. Przekazanie uczniom zestawu wyrazów i ćwiczeń artykulacyjnych do pracy w domu.

W załączeniu:

-zestaw wyrazów z głoską „sz” do ćwiczeń w domu,

-zestaw ćwiczeń artykulacyjnych usprawniających język i wargi.

Zestaw wyrazów z głoską „sz” do ćwiczeń w domu

Przeczytaj lub powtórz wyrazy:

szablon, szata, szakał, szalik, szalas, szelma, szew, szkapa, szkielet, szkoda, Szkocja, szlachta, szalupa, szal, szaman, szampon, szambelan, szampan, szatyn, szef, szejk, szeptać, szewc, szkatuła, szklany, szkło, szklanka, szkoła, szlaban, szanta, szekla, szeląg, szelest, szelki, szkic, Szkot, szlak, szmatka, szminka, sztafeta, szok.

Zestaw ćwiczeń artykulacyjnych do codziennego powtarzania

- wypychanie czubkiem języka policzków przy otwartych ustach,
- przesuwanie czubka języka po wewnętrznej i zewnętrznej stronie górnych zębów przy otwartych ustach,
- dotykanie czubkiem języka kolejno górnych zębów przy otwartych ustach,
- opieranie czubka języka o podniebienie przy otwartych ustach,
- przesuwanie czubkiem języka po podniebieniu od górnych zębów w stronę gardła przy otwartych ustach,
- przysysanie języka do podniebienia i odrywanie go,
- wolne odbijanie czubka języka o górne zęby przy otwartych ustach,
- odbijanie czubka języka o podniebienie bez poruszania dolną szczęką przy otwartych ustach-naśladowanie jazdy konia.